

JAROMIR JAGR

IHMELAPSI

TEKSTI: JOAKIM ARHAMMAR
KUVAT: HOCKEY HALL OF FAME

Jaromir Jagrin NHL-ura lähti vauhdilla käyntiin, kun tshekkilaituri voitti Stanley Cupin kaksi kertaa peräkkäin kahdella ensimmäisellä kaudellaan. 1990-luvun parhaalla pistemiehellä on kuitenkin vaikean miehen maine. Myös Joakim Arhammar näki Jagrin kahdet kasvot.

Washington Capitalsilla on kotiottelu MCI Centerissä. Kotijoukkue on vain tunti sitten ilmoittanut, että joukkueen suuri tähti, Jaromir Jagr, pelaakin. Jagr on ollut loukkaantuneena poissa muutamasta ottelusta.

Illan vastustajan, New York Islandersin, kopissa aletaan laatia uutta taktiikkaa. Joukkueen paras puolustajapari, Adrian Aucoin ja Kenny Jönsson, laitetaan Jagrin johtamaa Capitalsin ykkösketjua vastaan. Kun ottelu alkaa, Islanders pistää kentälle ykkösviisikkonsa ja Shawn Bates valmistautuu aloitukseen. Robert Lang, Kip Miller ja Jagr istuvat Washingtonn vaihtoitiossa.

Koska vierasjoukkueen on ilmoitettava avauskokoonpanonsa ensiksi, Capitals päätti aloittaa ottelun kolmoskentällään ja peluuttaa ykkösnyrkkiään vastustajan heikompaa ketjua vastaan. Washingtonin Jeff Halpern voittaa aloituksen ja peli on käynnissä. Adrian Aucoin ja Kenny Jönsson luistelevat suoraan vaihtoon, ja jäävät odottamaan Jagria. Sama toistuu läpi koko ottelun ja Jagrin ketju pelaa suurimman osan ottelusta Islandersin parasta pakkipakia vastaan.

Ottelun lopussa voidaan todeta, että selvästi puolikuntoinen Jagr on syöttä-

nyt yhden maalin, ollut kahden aikana kentällä ja muutenkin hallinnut kentän tapahtumia jokaisessa vaihdossaan. Islandersin valmentaja, Steve Stirling, sanoo ottelun jälkeisessä lehdistötilaisuudessa, että »peluutimme parhaita pelaajiamme (Jagrin) ketjua vastaan ja vaikka taktiikka ei ihan onnistunutkaan, tärkeintä on, että voitimme«.

Jaromirille Islanders-ottelu oli vain työpäivä muiden joukossa, hän on tottunut vartiointipeliin. Hän on pelannut kahdeksassa tähdistöottelussa, voittanut NHL:n pistepörssin viisi kertaa, Stanley Cupin kaksi kertaa ja parhaan pelaajan palkinnon, Hart –pokaalin kerran. Jos lasketaan hänen tulokaskaudesta, 1990–91, Jagr on tehnyt enemmän tehopisteitä kuin kukaan muu NHL-pelaaja samana aikana. Vaikka kaksi viime kautta ovatkin Jagrin asteikolla mitattuina olleet keskinkertaisia, hän on yhä eräs maailman parhaista pelaajista aina, kun jälle astuu.

KAHDEN PÄIVÄN JOULULOMA on vietetty ja Washington Capitals valmistautuu seuraavan päivän Boston Bruins –otteluun aamuharjoituksissaan. Capitalsin harjoitushalli, Piney Orchard Ice Arena, sijaitsee noin 45 minuutin ajomatkan päässä Washingtonista ja MCI Centeristä pohjoiseen, parikymmentä kilometriä Baltimorresta. Capitals pitää kaikki harjoituksensa siellä, myös peliin valmistavat aamujäät.

Suurin osa pelaajista asuu samalla suunnalla, niin myös Jaromir Jagr. Joukkue kokoontuu harjoitushallilla ennen otteluita ja sieltä heidän viedään bussilla MCI Centerin pohjakerroksen paikoitushalliin, aivan pukuhuoneen viereen.

Piney Orchard näyttää ulkoapäin aivan tavalliselta jäähallilta, mutta parkkipai-

kan autot eivät ole ihan keskivertoyleisöluistelijoiden autoja. Vanhan hallin ja uusien huippuautojen välinen kontrasti on käsinkosketeltava. Siitä näkee, että hallissa on pikkujunioreiden sijasta huippumattilaisjoukkue.

Hallin ulkopuolella seisoo kaksi juuri ottelun päättäneiden junioreiden isää ja odottaa, että pojat tulisivat suihkusta. He keskustelevat pihalla olevista autoista.

»Kenen tuo auto on«, kysyy toinen miehistä ja osoittaa sormellaan valkoista jeppiä. »Onko se sen uuden kaverin, joka tuli farmista?«

Toinenkaan miehistä ei tiedä, kenen auto on, mutta hän toteaa nopeasti, että jos hän olisi NHL-pelaaja, niin hän hankkisi ehdottomasti paremman auton, tai jos ei siihen olisi varaa, ei hän ainakaan »missään nimessä parkkeeraisi Jagrin auton viereen«. Amerikkalaisille autot ovat tärkeitä ja Jagrin hopeanharmaa Mersu, jolla hän on ajanut Pittsburghin vuosistaan saakka, kestää hyvin kilpailussa.

Capitals on jo aloittanut harjoituksensa. Hallin katsomossa ja kaukalon laidalla on kolmisenkymmentä henkeä, pääasiassa Washington Capitalsin sponsoroiman nappulaliigan pelaajien vanhempia, mutta myös muita uteliaita.

Capitalsilla on viime aikoina ollut vaikeuksia maalinteon kanssa, joten jäällä harjoitellaan uusia hyökkäyskuvioita. Capitals on Itäisen konferenssin pohjalla, takanaan vain Jagrin entinen seura, Pittsburgh Penguins.

Capitals on sekoittanut ketjuja, mutta Jaromir Jagr pelaa samassa mustassa paidassa kuin ennenkin, aivan kuten hänen tutkaparinsa, Robert Lang, ja ketjun hieman väliaikaisempi kolmas lenkki, Kip Miller. Miller luistelee jatkuvasti ympäriin-

»JOS LASKETAAN HÄNEN TULOKASKAUDESTAAN, 1990–91, JAGR ON TEHNYT ENEMMÄN TEHOPISTEITÄ KUIN KUKAAN MUU NHL-PELAAJA SAMANA AIKANA«.

sä ja juttelee kaikkien kanssa, mutta Jagr pysyttelee Langin lähetyvillä, eikä kukaan muu juttele hänen kanssaan. Se tuntuu olevan Jagrin oma valinta.

Kun valmentaja viheltää pelaajat luokseen, Jagr seisoo hieman muun ryhmän ulkopuolella ja tuijottaa jäätä.

Puoli tuntia myöhemmin pelaajat alkavat laukoa maalivahdeille ja Jagr näyttää aivan toisen puolen itsestään. Hän naureskelee, on taklaavinaan kavereita ja vitsailee kaikkien kanssa.

Ulkopuolisen on vaikea käsittää miehen käytöstä ja Jagr on itsekin sanonut ymmärtävänsä hyvin, jos ihmisillä on vaikeaa ymmärtää hänen mielialojaan. Hänellä itselläänkin on joskus siinä tekemistä.

Kun lukee Jagrista kirjoitettuja artikkeleita, törmää usein aivan ristiriitaisiin kuvauksiin hänestä. Jossain jutussa hän on ujo individualisti, toisessa sosiaalinen joukkuepelaaja. Yhden mielestä hän on laiska diiva, joka ei tee jäällä mitään ylimääräistä, toinen näkee harjoitusnarkomaanin, joka tulee aina viimeisenä jäältä.

Hän saattaa istua pukukopissa ottelun jälkeen yksin, kädet kasvojensa peittona ja sitten yhtäkkiä pompata pystyyn ja alkaa painia kavereiden kanssa.

Kun kysyn häneltä heti harjoitusten päätteeksi, olisiko hänellä aikaa jutella, on vastaus tyyli: »Ei jaksa«.

Kun tapaan hänet viisi minuuttia myöhemmin pukukopissa, Jagr nauraa tuttua poikamaista hymyään ja heittää vitsin. Päätän käyttää miehen hyvää tuulta hyväkseni ja istun 1990-luvun parhaan pelaajan viereen. Nauha käy.

OVIKELLO SOI JA oven takana seisoo kaksi pikkupoikaa muovimailat käsissään. Anna Jagr hymyilee tutuille pojille ja huutaa oman poikansa ovelle. Hetken kuluttua yläkerrasta juoksee Jaromir Jagr täysissä jääkiekkovarusteissa. Ja vain muutamaa minuuttia myöhemmin talon ohi menevällä kadulla pelataan taas, niin kuin melkein joka päivä.

Että joukkueet olisivat tasaisia, Jaromir saa mennä maaliin. Se on ihan kohtuullista – hän on kuitenkin parikymmentä vuotta muita vanhempi.

Tarinan tapahtumapaikaksi sanotaan South Hilli, Pittsburgh, missä Jagr asui äitinsä kanssa koko 1990-luvun, mutta se olisi voinut yhtä hyvin tapahtua myös Jagrin kotikaupungissa, Kladnossa, parikymmentä vuotta aikaisemmin. Maan nimi oli tuolloin Tšhekkoslovakia.

»Siellä kaikki alkoi, kadulla«, Jagr sanoo ja kuulostaa aivan amerikkalaiselta rapparilta. »Me teimme jaot ja sitten pelasimme koko päivän, kunnes tuli liian pimeää«.

Hänestä ei olisi kuitenkaan tullut maail-

**»JAGR LÄHTI PITTSBURGHIIN. LOMPAKOSSAAN HÄNELLÄ
OLI RONALD REAGANIN KUVA«.**

man parasta jääkiekkoilijaa, jos hän olisi pelannut ainoastaan katulätkää. Hän oli luistimilla ensimmäisen kerran jo kolmevuotiaana ja kuusivuotiaana hän pelasi Kladnon junioreissa neljä vuotta itseään vanhempien kanssa. Ura lähti samantien ylöspäin. Hänen junioriaikojen pistekeskiarvonsa oli yli kaksi ja hän pelasi ensimmäisen ottelunsa Poldi Kladnon Tšekin mestaruussarjajoukkueessa jo 16-vuotiaana. Kaksi vuotta myöhemmin, 1990, Jagr pelasi Sveitsin MM-kisoissa.

Jagr, Robert Reichel ja Bobby Holik muodostivat Tšekin loistavan nuorisoketjun ja koko muikin maailma alkoi seurata Jagrin uraa. Kun rautaesirippu sitten nousi Euroopassa, Jagr pääsi siirtymään samantien NHL:ään. Hän malttoi tuskin odottaa.

Jagr varattiin vuonna 1990 ensimmäisen kierroksen viidentenä pelaajana, edellään Owen Nolan, Petr Nedved, Keith Primeau ja Mike Ricci. Ei ole kovinkaan rohkea väite todeta Pittsburghin napanneen lottovoiton.

Jagr lähti Pittsburghiin ja otti Yhdysvaltoihin mukaansa pelinumeronsa 68, joka muistuttaa vuodesta 1968, jolloin Neuvostoliitto miehitti Tšekkoslovakian. Lompakossaan Jagrilla oli Ronald Reaganin kuva. Hän oli Jagrin mielestä koko kommunismita vapautumisen symboli. Kun Reagan kuuli asiasta vuonna 1992, hän soitti Jagrille, joka pitää puhelinkeskustelua yhtenä koko elämänsä parhaista hetkistä.

Reaganin vieressä oli toinenkin kuva. Kuvan mies ei ollut poliittisesti yhtä tärkeä kuin Ronad Reagan, mutta nuorelle Jaromirille yhtä tärkeä yhtä kaikki. Hän oli Jagrin tuleva ketjukaveri, Mario Lemieux.

Lemieux oli ollut Jagrin suuri esikuva vuoden 1985 Prahan MM-kisoista lähtien. Nyt hän pääsi pelaamaan Lemieuxin

kanssa. Prahan lentokentältä lähti varsin innokas Jaromir.

Sopeutuminen ei kuitenkaan ollut helppoa. Jagrin äänestä kuulee heti, että alkujat Yhdysvalloissa olivat vaikeita. Muutto yksin uuteen maahan, saati sitten siirtyminen Tšekkoslovakiasta Amerikkaan 18-vuotiaana oli liian iso harppaus. Jagr muistaa vielä tänä päivänäkin, 13 vuotta myöhemmin, miltä hänestä tuntui. Hänen äänensä hiljenee ja hän tuijottaa lattiaan.

»Kaikki oli uutta. Peli oli erilaista, olin nuori ja asuin yksin ensimmäistä kertaa elämässäni, en osannut kieltä, kaikki oli erilaista. Se oli kovaa aikaa, mutta jos täällä haluaa pelata, sen läpi on vain mentävä. Kaikkien on käytävä se läpi«.

Rivien välistä voi lukea, että hänellä tuli äitiä ikävä. Jagr ei sano asiasta mitään, mutta hän on ja pysyy äidin poikana. Vai mitä voi sanoa 31-vuotiaasta kaverista, joka asuu vieläkin äitinsä kanssa, koska hän pitää äidin kokkailusta?

Koti-ikävä oli liian kova ja Anna-äiti muuttikin pian poikansa perässä Pittsburghiin. Myös Penguins-johto huomasi nuorukaisen vaikeudet ja seura hankki Calgarystä Jiri Hrdinan auttamaan Jagria. Nyt Jagrilla oli joukkueessa joku, joka pystyi auttamaan häntä kielen kanssa ja kertomaan, kuinka asiat pitää hoitaa.

Nyt kun äiti ja Hrdina olivat kaupungissa, Jagr pystyi keskittymään oleelliseen: jääkiekkoon. Viihtymistä edesauttoi tiettenkin se, että hän sai pelata Mario Lemieuxin – jonka Jagr sanoo pelaajana olevan »toiselta planeetalta« – kanssa ja pystyi nyt myös juttelemaan hänen kanssaan. Jagr, Lemieux ja Ron Francis muodostivat erään 1990-luvun parhaista ketjuista ja Penguins voitti Stanley Cupin kaksi kertaa Jagrin kahtena ensimmäisenä vuotena seurassa.

»OLEN KYLPYAMMEESSA NOIN TUNNIN ENNEN JOKAISTA OTTELUA. ON TÄRKEÄÄ, ETTÄ VEDEN LÄMPÖTILA ON JUURI OIKEA. ENSIN KYLMÄÄ, SITTEEN KUUMAA, SITTEEN KYLMÄÄ JA SITTEEN TAAS KUUMAA«. – JAROMIR JAGR

Jagr on aina asettanut riman korkealle ja kun NHL-ura lähti täydellisesti liikkeelle, ei ole vaikea ymmärtää miksi. Stanley Cupin voittaminen on harvinaista herkkua, ja kahden mestaruuden voittaminen kahdessa vuodessa vieläkin harvinaisempaa. Jagr tiesi kuitenkin, että hän pystyi parempaankin.

Hän ei ollut vielä tehnyt omaa, lopullista läpimurtoaan, vaikka olikin toisella mestaruuskaudella ollut pudotuspelien pistepörssissä neljäs. Hän tunkeutui runkosarjan pistepörssin kärkikymmenikköön vasta kaudella 1993–94. Seuraavan kauden Mario Lemieux huilasi kokonaan selkävaivojen kanssa ja Jagrin piti ottaa joukkueen johtajan rooli vastaan. Kun Ron Franciskin loukkaantui, Jagrista tehtiin joukkueen kapteeni. Hän kiitti luottamuksesta voittamalla pistepörssin ensimmäisen kerran työsulun lyhentämällä kaudella.

Tuloksena 70 pistettä 48 ottelussa.

Hän ehti pelata myös Poldi Kladnossa 11 ottelua ja teki niissä 22 tehopistettä. Hän piipahti myös Italiassa ja Saksassa ja teki seitsemässä ottelussa yhteensä 27 tehopistettä!

Jagr on aina kiinnittänyt suurta huomiota palautumiseen ja häntä on usein arvosteltu siitä, että hän ei suostu pelaamaan loukkaantuneena. Koska kausi 1994–95 oli jäänyt tynkäkaudeksi, seuraavalla kaudella NHL:ssä nähtiin hyvin levännyt ja harjoitellut Jaromir Jagr. Hän oli täynnä

itseluottamusta ja kun Mario Lemieux palasi hänen rinnalleen, kaikki oli valmista Penguins-juhliin.

Johtuiko sitten hyvästä palautumisesta, vaikea sanoa, mutta kausi 1995–96 oli vasta toinen kausi, jolloin Jagr pelasi kauden kaikki ottelut. Kun tehopisteet laskettiin 82 ottelun jälkeen, Jagrilla niitä oli 149. Pistepörssissä hänen edellään oli vain Lemieux, 161 pistettä.

Jagr oli nyt supertähti ja ura jatkoi nousuaan, tosin hieman vammojen hidastamana. Hän on aina ollut valmis kokeilemaan vaihtoehtoisia hoitotapoja ja kun hetken näytti siltä, että hänen pelaamisensa Naganon olympialaisissa olisi vaarassa, hän hakeutui mystisen kiinalaisen akupunktihoitajan käsittelyyn. Jagr käyttää paljon aikaa palautumiseen ja hänellä on aivan oma versionsa »kylmä-kuuma« -hoidosta vammojen hoitoon. Hän kertoo vamistautumisestaan niin innokkaasti, että voisi kuvitella hänen kertovan jostakin vallankumouksellisesta lääketieteellisestä keksinnöstä.

»Olen kylpyammeessa noin tunnin ennen jokaista ottelua. On tärkeää, että veden lämpötila on juuri oikea. Ensin kylmää, sitten kuumaa, sitten kylmää ja sitten taas kuumaa. Jos sen tekee oikein, ei ottelun aikana tunne kipua ollenkaan«, hän sanoo.

Jagrille kaiken pitää aina olla juuri oikein, ei pelkästään kylpyveden lämpötila.

Jagr on täydellisyys tavoittelija ja hänellä on oma, varmat mielipiteensä siitä miten hommat pitää hoitaa. Ei ihme, että Jagr on joutunut törmäyskurssille useammankin valmentajan kanssa vuosien varrella.

»Jagrilla on tausta ... sellainen maine, että hän on valmentajantappaja...«, sanoo Jagrin entinen valmentaja Capitalsista, Bruce Cassidy, ja vaihtaa sitten sanavalintansa, »... että hän on vaativa valmennettava. En usko, että hän vihaa minua, hän ei vain halua ottaa vastaan käskyjä. Jagr on älykäs kiekkoilija ja kuuntelen häntä, mutta liika on liikaa. Valmentaja kadottaa oman linjansa helposti kokonaan«.

Useimmat Jagrin valmentajat ovat antaneet samanlaisia kommentteja. Hän tietää, mihin pystyy ja kuinka joukkueen pitää pelata, että hän pääsee oikeuksiinsa. Jagrin joukkuetoveri, Tapparassakin pelannut Josef Boumedienne, kertoo esimerkin.

Capitalsilla oli ongelmia ylivoimapelinsä kanssa. Valmennusjohto oli tehnyt uudet ylivoimakentälliset ja pelaajille kerrottiin heidän rooleistaan. Jagrilla oli kuitenkin muita suunnitelmia. Kun seuraavassa ottelussa tuli ensimmäinen ylivoimatilanne, Jagr luisteli Boumediennen luo ja kuiskasi: »Älä välitä valmentajasta, anna kiekko minulle niin kuin ennenkin«.

Olipa juttu totta tai ei, se kertoo hyvin kuinka Jagr toimii ja ajattelee. Kaikki hänen joukkueessaan tietävät sen ja useimmat hyväksyvät sen. Viime aikoina Jagrilla on ollut tapana hakea kiekko alhaalta, jopa maalin takaa, ja käynnistää itse hyökkäykset sieltä. Kysyin häneltä, onko siihen jokin erityinen syy. Jagr vastaa omalla tavallaan, joka ehkä on rehellinen ja oikeutettu, mutta ei varmaankaan mieltä ylentävä, jos sattuu olemaan saman kentällisen mies.

»Meillä on hyvin kokematon puolustus.

Neljä heistä pelasi viime kaudella farmisarjassa eivätkä he osaa antaa kunnan syöttöjä. Jos haluan kiekon, minut pitää hakea se itse«, hän sanoo.

Olivatpa kommentit kuinka totuudenmukaisia tahansa, ne ärsyttävät ihmisiä ja Pittsburghin koppikin oli kuulemma jakautunut kahteen leiriin: Jagrilaiset vastaan muut.

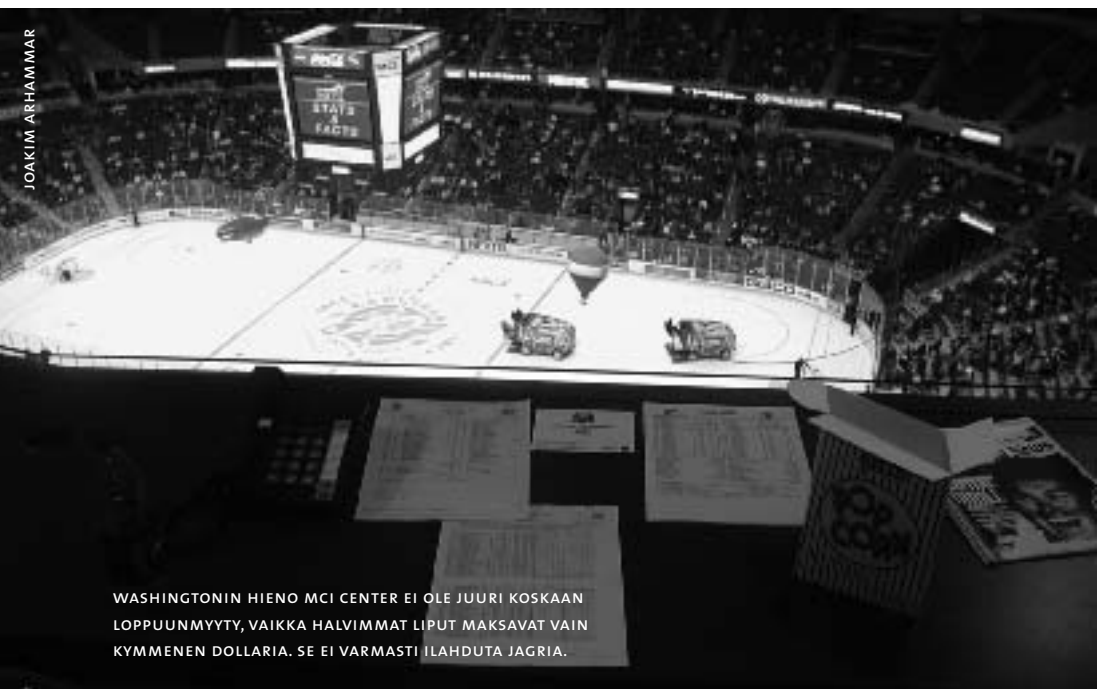
Hän voitti pistepörssin neljä kertaa peräkkäin 1998–2001 – temppu, johon häntä ennen olivat pystyneet vain Wayne Gretzky, Gordie Howe ja Phil Esposito. Jagr voitti olympiakultaa 1998 ja Hart Trophyn liigan arvokkaimpana pelaajana 1999. Niitä hän pitää kahden Stanley Cup –mestaruutensa lisäksi jääkiekkouransa hienoimpina saavutuksina.

Vaikka peli kulki, huhut Jagrin myymisestä kiihtyivät. Pittsburghilla oli suuria taloudellisia ongelmia ja uusi omistaja, Mario Lemieux, alkoi myydä pelaajia. Kaudella 2000–01 seurajohto alkoi olla valmis myymään myös Jaromir Jagrin.

Jagr oli jo kahteen eri otteeseen kertonut seurajohdolle haluavansa siirron muualle, mutta hänen mielensä muuttui joulukuussa, kun Mario Lemieux teki paluun NHL-kaukaloihin. Pittsburghin talousvaikeudet kuitenkin jatkuivat, eikä seuralla yksinkertaisesti ollut varaa pitää Jagria.

Vaikka Jagr voittikin NHL:n pistepörssin vielä viimeisellä Penguins-kaudellaan (121 tehopistettä), ei mies nauttinut olostaan Pittsburghissa. Hän koki olevansa ei-toivotu henkilö ja samalla katosi peli-ilo. Hän on sittemmin sanonut sen olleen hänen elämänsä kauheinta aikaa.

Tilanne ratkesi heinäkuussa 2001. Kauppa herätti suurta huomiota, ei liigan parhaita pelaajia ihan joka päivä kaupata muualle. Jaromir Jagr ja puolustaja

WASHINGTONIN HIENO MCI CENTER EI OLE JUURI KOSKAAN LOPPUUNMYTY, VAIKKA HALVIMMAT LIPUT MAKSAVAT VAIN KYMMENEN DOLLARIA. SE EI VARMASTI ILAHDUTA JAGRIA.

Frantisek Kucera siirtyivät Washington Capitalsiin ja Penguins sai kolme nuorta pelaajaa, Kris Beechin, Michal Sivekin, Ross Lupaschukin ja 4,9 miljoonaa dollaria. Kaikki yllättyivät, että juuri Capitals oli Jagrin uusi seura. Myös Jagr.

»Minä kuulin huhuja New York Rangersista, ja olin valmistautunut siihen«, Jagr sanoo.

Millään muulla seuralla ei uskottu olevan varaa hankkia Jagria itselleen. Hänen vuosipalkkansa oli noin 11 miljoonaa taa-laa ja Madison Square Gardenia pidettiin ainoana mahdollisena osoitteena Jagrille. Kukaan ei edes ajatellut Capitalsia. Seura oli edelliskaudella tehnyt 20 miljoonan tappiot. Se ei ole paras mahdollinen lähtökohta maailman kalleimman pelaajan

hankkimiselle. Pelastajaksi tuli Capitalsin omistaja Ted Leonsis.

Leonsis on eräs Internet-yhtiö AOL:n johtajia ja myös NBA-joukkue Washington Wizardsin omistajia. Capitalsin toimitusjohtaja George McPhee sai ylipuhuttua Leonsisin ostamaan Jagrin seuraan.

Hän teki Capitalsin kanssa viiden vuoden sopimuksen, jonka kokonaisarvo oli noin 55 miljoonaa dollaria. Jagrista tuli NHL:n toiseksi parhaiten palkattu pelaaja, Coloradon Peter Forsbergin jälkeen. Washington näki hänessä pelastajan, joka johdattaisi joukkueen ensimmäiseen Stanley Cup –mestaruuteensa. Joukkueessa oli Sergei Gonchar, eräs liigan parhaista hyökkäävistä puolustajista; Adam Oates, liigan syöttöpörssin kestoykkönen; ja Peter

Bondra, loistava maalintekijä. Maalissa oli NHL:n parhaan maalivahdin palkinnon, Vezina –pokaalin, voittanut Olaf Kolzig.

Jagrin siirron piti helpottaa paineita Oatesin, Bondran ja Goncharin harteilla, ja samalla Capitalsin ylivoimaviisikko nähti paperilla pelottavan hyvältä. Capitals ei kuitenkaan saanut Jagrista toivoamaansa pelastajaa. Hän oli pelannut Penguinsissa aivan eri tyylillä, sillä siellä hän sai pitää kiekkoa ja ottaa riskejä hyökkäyspäässä. Capitals pelasi perinteisempää kanadalaiskiekkoa – »pitkä ja perään« – ja pelaajilta odotettiin myös osallistumista puolustuspeleihin.

Jagrin mielestä kiekon lyöminen kulmaan on vasta ihan viimeinen vaihtoehto, johon hän turvautuu, jos ei todellakaan pysty vievän kiekkoa vastustajan alueelle itse.

Yhteispele ei toiminut myöskään Peter Bondran kanssa. Molemmat ovat leftin pelaajia ja liikkuvat samoilla alueilla. Se näkyi hyvin ylivoimapelissä, kun molemmat olisivat halunneet samaan laukaisu-paikkaan oikean p-pisteen kaarelle.

Jagr on nyt Capitalsissa kolmatta kauttaan ja yleisesti ollaan sitä mieltä, että hänen pelinsä on toistaiseksi ollut odotetua heikompaa. Hän on tosin ollut joukkueen paras pistemies molemmilla kausillaan, mutta pistemäärät ovat olleet pienempiä kuin kymmeneen vuoteen, 79 ja 77 tehopistettä. Tästä kaudesta näyttää tulevan Capitalsin kannalta umpisurkea ja kun pyydän Jagria vertaamaan Capitalsia Pittsburghia, vastaus tulee nopeasti. Hyvin nopeasti.

»Pittsburghissa oli enemmän ihmisiä katsomossa. Meillä oli voitettava joukkue ja pääsimme aina pudotuspeleihin. Sitä ei voi todellakaan sanoa tästä joukkueesta. Olisi kiva, jos tekisimme joskus jotakin...«, Jagr sanoo. Lause katkeaa, hän etsii oikeaa sanaa. »... hyvin«, hän sanoo lopulta hiljaa.

Odotan hänen hymyilevän vastauksensa päälle, ravistavan päätään tai tekevän jotain, jota voisi odottaa, kun joku on juuri toivonut joukkueensa »tekevän joskus jotakin hyvin«. Jagr katsoo suoraan eteenpäin ja odottaa seuraavaa kysymystä.

JAGRIN MUKAAN KLADNO on aivan jääkiekkohullu kaupunki. On varmasti vaikea siirtyä sellaisesta kaupungista – amerikkalaisittain katsottuna hyvän kiekkokaupungin, Pittsburghin, kautta – Washingtoniin, missä jääkiekko ei ole kovin korkeassa kurssissa. Kaupungissa ei juuri keskustella vilkkaasti jääkiekosta. Capitalsia tärkeämpiä ovat jenkkifutisjoukkue Redskins ja koripallojoukkue Wizards. Joskus metrossa kuulee otteluun matkalla olleiden ihmisten juttelevan jääkiekosta, mutta usein nekin keskustelut valuvat takaisin Redskinsiin.

Halli ei ole koskaan loppuunmyyty, vaikka halvimmat liput maksavat vain 10 dollaria. Paikalle saapuva yleisö ei ole kovinkaan villiä tai innostunutta ja joskus hallissa on niin hiljaista, että sinne kuuluu hyvin, kun metron punainen linja saapuu hallin asemalle.

Washington ei missään nimessä ole pelaajalle kovinkaan innostava ympäristö ja tiedotusvälineiden huomio on samaa luokkaa. Yleensä Jagrin kaltaiset urheilun super-tähdet saavat varautua olemaan lehdistön huomion kohteena vuorokauden ympäri, mutta hän pääsee Washingtonissa helpolla.

NHL:llä on tiukat säännöt pelaajille ja toimittajille. Jokaisen pelaajan on oltava lehdistön käytettävissä viimeistään kymmenen minuuttia ottelun jälkeen, vaikka sääntöä voidaan kiertää esimerkiksi vetoamalla vammojen hoitamiseen.

Jagr on usein hoidattamassa vammaan, oli niitä sitten tai ei. Hänen erikoinen

tapansa pitää 10-15 sekunnin taukoja kesken lauseen, päättää lauseet epämääräiseen muminaan tai olla päättämättä niitä ollenkaan, ei tietenkään helpota toimittajien työtä. Niinpä usein joku muu joukkueen tähdistä, Robert Lang, Peter Bondra tai maalivahti Olaf Kolzig, saa vastata toimittajien kysymyksiin ottelun jälkeen.

Capitalsia säännöllisesti seuraavat 3-4 toimittajaa ovat oppineet, keneltä he saavat parhaat sitaatit ja kirkkaimmat analyysit otteluista. Ja keneltä niitä ei saa. Kaikilla joukkueilla on omat toimittajansa, jotka seuraavat joukkuetta myös vieraskentille. Capitalsilla sellaisia on kaksi – liigan toiseksi vähiten – joka kertoo myös jotakin jääkiekon asemasta Yhdysvaltain pääkaupungissa.

Jagrin tilanteesta tulee nopeasti mieleen hänen viimeinen vuotensa Pittsburghissa. Washington on – kuten Pittsburgh tuolloin – suurissa taloudellisissa vaikeuksissa ja kun joukkueen parhaiten palkattu pelaaja ei pelaa odotetulla tavalla, kauppojen pitäisi olla lähellä. Jagr ei myöskään edes yritä peitellä haluttomuuttaan pelata joukkueessa, joka on liigan sarjataulukon väärässä päässä. Taas hänen huhutaan olevan matkalla New York Rangersiin, tai sitten Detroit Red Wingsiin.

Amerikkalaisen Sports Illustrated -lehden mukaan Jagr olisi syksyisen Detroit-ottelun jälkeen pyytänyt joitakin pelaajia pitämään huolta että Detroitin toimitusjohtajalle, Ken Holland, kuulisi, että Jagr »pelaisi Detroitissa hyvin mielellään«.

Kauppojen tiellä on kuitenkin Jagrin palkkapyyntö. Liigassa on silti muutama seura, jotka ovat paremmassa kunnossa kuin Capitals silloin, kun se hankki Jagrin. On kuitenkin ilmiselvää, että hänestä ei ole hauskaa jäädä pudotuspelien ulkopuolelle

toista kertaa urallaan – ja toisen kerran kolmen vuoden sisällä. Ainoa hyvä puoli on, että Jagr ehtii hyvin kevään kotikisoihin, joita hän odottaa innokkaasti.

Jagr on kuitenkin voittajatyyppejä, ja häviäminen saa hänet voimaan pahoin. Aina, kun Capitals häviää, Jagrin huono olo pahenee.

Suuri kysymys Jagrin uran tässä vaiheessa on tietenkin, mikä häntä ajaa eteenpäin. Hänen kaksi viime kauttaan ovat tehopisteiden valossa olleet heikoimpia kymmeneen vuoteen, hän pelaa heikossa joukkueessa, hän on jo voittanut kaiken voitettavissa olevan, ja hän on 31-vuotias. Vaikka Jagr on saanut vastata samaan kysymykseen monta kertaa ennenkin, on uran päättymisestä nytkin pakko kysyä.

»Olen vasta 31-vuotias. Luoja antoi minulle suuren lahjan ja tiedän, että pystyn pelaamaan vielä monta vuotta, jos jaksan tehdä töitä ja vältyn loukkaantumisilta«, Jagr sanoo. »Kaikki riippuu minusta itsestäni. Useimmat muut pelaajat eivät ole saaneet samaa mahdollisuutta kuin minä, Jumala antoi minulle rutkasti taitoa ja urani jatkuminen on oma päätökseni. On aina vain vaikeampaa pakottaa itsensä harjoittelemaan ja menemään punttisalille jääharjoitusten jälkeen. Itsensä piiskaaminen on vaikeinta, mutta jos vain jaksan harjoitella entistä kovemmin, kaikki järjestyy«.

Olipa Jagr sitten saanut taitonsa mistä tahansa, ainakin hän on saanut sitä rop-pakaupalla. Lahjoja hänellä on enemmän kuin tarpeeksi, ja lahjakkuus, yhdistettynä kovaan työntekoon, on vienyt miehen hui-pulle. Hän myöntää, että ikä alkaa jättää jälkensä häneenkin.

»Minun on muutettava pelityyliäni joka vuosi. Nopeus katoaa iän myötä ja siihen on pakko sopeutua. Opin uusia asioita

»JAGRILLA ON TAUSTA ... SELLAINEN MAINE, ETTÄ HÄN ON VALMENTAJANTAPPAJA...ETTÄ HÄN ON VAATIVA VALMENNETTAVA. EN USKO, ETTÄ HÄN VIHAA MINUA, HÄN EI VAIN HALUA OTTAA VASTAAN KÄSKYJÄ«. – BRUCE CASSIDY

joka vuosi. Pelikin on muuttunut ja 1-1-pelaaminen on nykyisin vaikeampaa. Yksi pelaaja voi vieläkin ratkaista otteluita, mutta nykyisin koko viisikon on autettava toinen toistaan ja tehtävä töitä yhdessä«, hän sanoo.

Vaikka Jagr olisikin hivenen hitaampi kuin ennen, hän kompensoi sitä uskottomalla tasapainollaan ja voimillaan, ulottuvuudellaan ja tietenkin täydellisellä mailatekniikallaan. Ajoittain näyttää siltä, että kukaan ei saa häneltä kiekkoa pois. Islandersin puolustaja Kenny Jönsson kuvailee Jagrin tyyliä tarkasti.

»Varsinkin hyökkäyspäässä Jagr työntää takapuolensa niin kauas, että häneen ei pääse millään kiinni. Ei kannata ottaa mitään riskejä, kun Jagr on jäällä. Minä yritän vain pelata alaspäin ja luottaa maalivahtiin«, hän sanoo.

Okei, Jönsson liioittelee tietenkin, mutta puolustajien on usein pakko tyytyä seuraamaan Jagria ja roikkumaan mukana. Puolustajan on päästävä mieheen aivan kiinni, mutta Jagrilla on oiva kyky luoda tilaa itselleen. Jagrin mielestä hankalimpia puolustajia ovat isot ja fyysiset pelaajat, jotka eivät anna hänelle millikään tilaa. Hän mainitsee erityisesti kaksi nimeä: Ottawan Zdeno Chara (210 cm) ja Bostonin Hal Gill (204 cm).

Jagr alkaa liikehtiä hermostuneesti ja hänen katseensa kiinnittyy yhä useammin pukuhuoneen toisella puolella olevaan

jättitelevisoruutuun. Pukuhuoneessa ei ole enää muita ja Jagr tuntuu olevan valmis lähtemään kotiin. Televisiossa pyörii edellisillä Buffalo-ottelu. Ottelu oli heikkotasoninen ja Jagr jäi tehopisteittä.

Kysyn häneltä, mitä hän miettii ottelua katsoessaan, mutta hän ei tunnu haluavan puhua aiheesta. Hän mumisee jotakin laukauksesta, jonka olisi pitänyt mennä sisään ja jatkaa television tuijottamista.

Kiitän haastattelusta ja päätän lähteä kotiinpäin. Yritän vielä löytää Michael Nylanderin, jolta ajattelin kysyä muutama asiaa, mutta hän on jo lähtenyt. Kun kävelen pukuhuoneen ohi, kurkistan sisään ja näen Jagrin istuvan vieläkin samassa paikassa. Nyt mies tuijottaa lattiaa.

Lähden Piney Orchard Ice Arenalta täynnä energiaa, olenhan tavannut yhden maailman parhaista jääkiekkoilijoista. Samalla olen kuitenkin hämilläni, että olen tavannut pienen lapsen tavoin käyttäytyvän aikuisen miehen. Vasta nyt ymmärrän, mitä Pittsburgh Post-lehden Dejan Kovacevic tarkoitti kirjoittaessaan, »Kuinka joku voi olla niin loistava jääkiekkoilija ja samalla kärsiä keskittymisongelmista ja mielialan muutoksista kuin pikkulapsi?»

Mietin tapaamistani Jagrin kanssa ja kävelen parkkipaikalle. Kaukana hallilta, ja ennen kaikkea kaukana Jaromir Jagrin hopeanharmaasta Mersusta, odottaa lainaamani Toyota Corolla. Ei tässä farmipe-laajiakaan olla.